

kres gorel pod križem na hribu in v nedeljo popoldan ob dveh bo šla slovesna procesija k Gospodovemu jubilejnemu križu, ki se bo videl po celi Mislinjski dolini do Slovenjgradca. Ta spomenik bo še potomcem po celi starotroški dekaniji, razen v treh župnijah, dal živno pričevanje o trdni veri sedanjih dobrih šentiljskih župljanov. Glejmo tedaj vsi, da križanega Zveličarja in obletnico njegove mučeniške smrti dne 17. decembra slovesno proslavimo.

Sv. Marjeta niže Ptuja. V veseli lovski družbi, zbrani na Miklavžev večer v gostoljubni hiši Mikl, se je nabralo za najbolj potrebne brezposelne siromake znesek 100 dinarjev. — Bog plačaj!

Središče ob Dravi. Resni adventni čas je, ko se vsi pripravljamo na najljubkejši in najskrivnostnejši praznik, na Božič. V ta namen so se vršile pri nas petidnevne duhovne vaje za žene in dekleta, katere je vodil kapucin č. g. pater Ivan Reberc iz Varaždina. Uspehi, ki so ga imele duhovne vaje, je bil viden na praznik Brezmadežne, ko se je vsa cerkev zgrnila k mizi Gospodovi. Bilo je ganljivo videti, ko je zvonček vabil, kako so se zgrinjale vrste deklet in žena, da prejmejo Najsvetejše. Naj bi kraljevala Ona Najčistejša s svojim ljubim Sinom vedno v naših srcih! — Tiho in žalostno je bilo letos v našem društvenem domu na Miklavžev večer. Bog ve, zakaj toliko željeni sv. Miklavž ni smel priti, ko so ga vendar naši malčki tako željno vsako leto pričakovali. Morda pa so letos bili bolj poredni, ker je svetnik s parkeljnomo šel kar od hiše do hiše in pobiral poredneže v koš.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Letošnji predadvent, ko so nekateri fantje in dekleta si naložili zakonski jarem, smo mi iz naše župnije zgubili fanta, ki si je izbral nevesto tam preko Drave pri naših bratih Hrvatih. Spremljali smo ga sorodniki in priče najprej na nevestin dom in od tamkaj k poroki v lepo cerkev sv. Križa v Križovljanah. Toda ta ni napravil tako, kakor pred leti tisti Tomašek, ki je pustil nevesto na poti v cerkev in jo pobrisal, ampak stopili smo pred oltar, kjer sta se ženin in nevesta zavezala za večno. Pri gostiji nas je g. starešina neveste, oskrbnik grada Križovljan, povabil k sebi na dom in

nas počastil z žlahtno kapljico, ki človeka pogrjeje. Na domu g. starešine je bilo zbranih nekaj članov cerkvenega pevskega zbora. Na prošnjo g. starešine so nam zapeli nekaj cerkvenih in posvetnih pesmi s tako skladno ubranimi glasovi, da še kaj takega nismo slišali. V našo čast so zapeli tudi par slovenskih pesmi in sicer takšnih, ki jih pri nas ne slišimo. G. starešina, po rodu Hrvat, je nazdravil nam Slovincem, pevci so zapeli pesem: »Slovenec, Srbin i Hrvat«. Teško smo se ločili od naših bratov, kjer smo preživeli tako lepe urice, z obljubo, da še pridemo v Križovljane, da slišimo cerkveno petje celokupnega pevskega zbora.

Precetinci-Krapje. Dne 25. novembra sta se poročila g. Janko Babič iz Sp. Krapja, in gđ. Marica Korošec iz Precetinec. Mlademu paru želimo obilo sreče in veselja v novem stanu! Na mnoga leta!

Tepanje pri Konjicah. Izreden dogodek za nas Tepanjčane je tekom leta zdravniško predavanje. Tako se nas je letos spomnil konjiški zdravnik g. dr. Goričar in nam razumljivo predaval o nastanku, razvoju in zdravljenju boleznih raka, ki zahteva med narodom vsako leto toliko predčasnih smrtnih žrtev. Predavanje je bilo zelo poučno. — Letošnja vinska trgatega nam je prinesla v splošnem manj grozdja in bolj kislasta vina, obilneje pa je obrodila škodljiva šmarnica. — Trgatega veselica, ki bi se imela vršiti v prid novega gasilnega doma, je bila preložena na boljše čase. — Radi preobilnega dežja smo naše zadnje poljske pridelke zelo pozno pospravili na svoje domove. Zeleli bi pač še ugodnega vremena za dobavo listja iz naših sedaj zasneženih gozdov. — Prišel je čas za obnovitev naročnine na »Slovenskega gospodarja« našega vernega prijatelja, kateremu hočemo ostati zvesti naročniki tudi še v bodoče.

Sv. Jernej pri Ločah. Marsikdo misli, da pri nas ni nič novega, ker se že dolgo ni nič slišalo od nas. V začetku novembra je bila pri nas otvoritev kmetijsko-nadaljevalna šole, za katero se je priglasilo 16 fantov, ki jo sedaj obiskujejo z veliko vnemo. — Po še eno bi povedal. Znano je, da nekateri ljudje tako zelo ljubijo meso puric in kokošk. Zato se mnogokrat zatečejo v tuje kurnike po pečenko. Pri posestnici Mariji Bračič so si, tatje

privoščili leto starega ščetinca, kateri je bil ukraden iz svinjaka. Hvala Bogu, da so ti izvežbani uzmoviči že padli v roke pravici.

Kostrivnica. Praznik Brezmadežne slavijo po vsem katoliškem svetu vsi zavedni kristjani. Tem se je pridružila tudi Kostrivnica, ki ima za farno patroninjo Marijo. Dne 8. decembra je domači g. župnik slavil Brezmadežno ter v nemal poslušalce, da jo častijo kot božjo in našo mater. Med sv. mašo je bilo ljudsko petje in spremljevanju orgel in godbe mladinske Marijine družbe. Med sv. mašo je bilo skupno sv. obhajilo Marijinega vrta, mladeniške in dekliške družbe.

Št. Vid nad Valdekom. Gosta megla pokriva hribe in doline. Zdi se, da vsa narava spi zimsko spanje. Le človeška srca bijejo neprestano. V njih se menjajo misli in želje, besede in dejanja. Vsako srce se ogreva za gotove cilje, ideje in ideale. Naš ideal je v zimskem času »Slovenski gospodar«, ki ga radi čitamo, se po njem navdušujemo za dobre katoliške ideje, po tudi se radi v njem oglašimo z novicami iz domače župnije. — Dobra hiša Klančnikova v Zavrčah se je slovesno posvetila presv. Srcu Jez. Domači so za to slovesnost oskrbeli primerno podobo in ji dali odličan prostor v družinski hiši. Župna cerkev je dobila lepo podobo mlade svetnice sv. Terezije od Deteta Jez. Prva zasluga za to gre vrlému mladeniču Jožefu Švah, po domače Mrzdovnik, ki je silki kupil lep okvir s primernim podstavkom. Za nov zelen mašni plašč pa zbiramo les po župniji, katerega so nekateri dobri župljani radi darovali. Tudi pevski zbor vrlo napreduje pod vodstvom g. organista Ivana Gaberja, ki se za cerkveno petje mnogo trudi. Za advent in božič se bodo slišale v naši cerkvi zopet nove pesmi. Za božič dobi naša cerkev tudi nove jaslice, ki jih dosedaj ni imela. Narodni praznik 1. dec. so šolski otroci proslavili v cerkvi z lepim petjem, v šoli pa z navduševalno prireditvijo za narodne ideje. — Job.

Braslovče. Pretečeni teden je umrla v Parizljah po dolgem trpljenju mati M. Bošnjak. Bila je vrla, krščanska gospodinja in zvesta bralka »Slovenskega gospodarja«. V Topovljah pa Franciska Serdovner; v Letušu Franc Kač, čevljar; v trgu pa za davico štiriletna deklica lončarja. — Pred praznikom so se tukaj

rovalnina za slučaj smrtne nesreče ali uboja podvoji, je bilo treba plačati res dvojno svoto. Kmalu so razkrinkali ubijalca, ga obsodili na smrt in ga obesili. Ženi obešenega trgovca je pustila izplačati zavarovalnica takoj svoto 200 tisoč pengö, a ona zahteva dvojno izplačilo, ker se je postavila na stališče, da je izvršitev smrtne kazni isto kakor umor ali uboj. Vdova in zavarovalnica sta poklicali na pomoč sodišče, ki še ni izreklo svojega mnenja.

Kako bogato je severno morje na ribah?

Znano je, kako nepopisno je bogato mo-

stara trideset let, sedaj v svojem strahu pa je imela oči kakor neodraslo dekle, ki jo zasačijo pri njeni prvi ljubezni.

»Nič strahu, gospodična Malčka; jaz le tako sklepam, kar pa najbrž ne bo res.«

»Oh, saj je res!« je strastno vzkliknila. »O Bog, gospod Hubert, nikar ne mislite slabo o meni; toda ne morem si pomagati, da imam gospoda Boltežarja rada. Vedno sem mislila, da mu je Milčka tudi naklonjena, in tako nisem hotela nič reči, hotela sem se umakniti. Ko pa je bil nekajkrat gospod Tim pri nas, me je neki večer vprašala Milčka v postelji: 'Zakaj pa se ne poročiš s svojim Boltežarjem?' Tedaj sem rekla: 'Ljuba Milčka, mislila sem, da ga hočeš ti!' Tedaj se je na glas zasmejala in dejala: 'Ne, prav nič ga ne maram.' No, bila sem tako srečna, ko sem si bila s sestro na jasnem. In nato so prišle tako strašne reči!«

Jokala je nekaj časa kakor v težkih spominih. Vprašal sem jo:

»Kaj pa se je zgodilo včeraj? Ali mi nočete zaupati tega?«

Med silnim ihtenjem je rekla:

»Včeraj sva se strašansko sprli, Milčka in jaz. Jaz sem hotela k majniški proslavi, tedaj pa je rekla Milčka, da bi bila to sramota, ker naju je gospod Boltežar tako razžalil zaradi Tima. Rekla sem ji, da mene Tim vendar nič ne briga. In tedaj je kar zdivjala. Oh, kako grozno je bila!«

S težavo sem prikril, da se nisem nasmeljal. Če sta se ti dve prepirali, je moralo biti tako, kakor da bi besnel kdo proti svoji lastni podobi v zrcalu. Prepričan sem bil, da sta se obe v prepiru enako pačili, obe enako krilili z rokami. Bili sta vedno čisto isti; le na razpotju njune ljubezni sta se ločili njuni poti, in to je gotovo bolelo tako, kakor če bi bilo eno telo prerezano na dvoje.

Malčka je jokala. Končno je nadaljevala:

»Najhujše pa je šele prišlo. Prejeli sva novo pismo od gospoda Boltežarja. Pisal je, da naju mora zaradi najinih staršev posvariti pred Timom; da je ta človek pustolovec, da ima on v rokah razloge za težke sumnje o njem. Kakšne

vršile duhovne vaje za dekleta cele fare in na praznik so imela skupno sv. obhajilo. Udeležba je bila zelo velika.

Polzele. Dne 1. decembra je pogorelo gospodarsko poslopje Franca Turnška v Založah. Na pomoč so prihiteli štiri požarne brambe in sicer: iz Polzele, Ločice, Pariželj in Braslovč. Škoda ni niti do polovice krita z zavarovalnino. — Nedeljski »Slovenec« se od sedaj naprej dobi vsako nedeljo dopoldan pri gospej Heleni Cizelj. Segajte pridno po njem, ker vam nudi mnogo zabavnega in poučnega čtiva.

Celje. Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu n. Celjem. Tridnevne oddeljene duhovne vaje v domu bodo; za žene, začetek v soboto dne 16. decembra, ob šestih zvečer; za dekleta, začetek v torek dne 26. decembra, ob šestih zvečer. Vzdrževalno 75 Din. Prijavi nriložite znamko za odgovor.

Nevacerkev. v nedeljo dne 10. decembra, popoldne ob treh smo položili k večnemu počitku Ivana Štrausa, marljivega gojenca orglarske šole v Celju. Pogrebne svečanosti je opravil č. g. kanonik Zagar. Pogreba se je udeležila korporativno meščanska šola iz Vojnika z učiteljskim zborom, katere absolvent je bil rajni. Dalje vsi učenci orglarske šole iz Celja, ki so mu bili med sprevidom slovenski »Usmili se me Bog«. Pred hišo so mu zapeli Prelovčeyo narodno nagrobnico, na pokopališču pa žalostinko g. Bervarja »Slovo«. Na grobu je imel ganljivo govor č. g. kanonik, nadalje ravnatelj meščanske šole iz Vojnika. V imenu orglarskih učencev se je poslovil njegov sošolec tov. Franc Grand. Na pokopališču so mu zapeli še žalostinko otroški zbor meščanske šole in domači cerkveni pevski zbor. Sožalje starišem, ki so izgubili svojega sina edinca, ki jim je bil nad vse najdražji.

Sv. Lenart nad Laškimi. Iz našega kraja se malokedaj oglasimo k besedi s kakim dopisom. Lahko bi svet sklepal iz tega, da pri nas ni novic in gorja. Toda temu ni tako. Da smo redkobesedni, je iskati vzroke v tem, da nas je nemila usoda sedanjih pretežkih dni napravila skorodane gluhe za vse dogodke okoli nas. Veselih novic itak ni, a judikovati in tarnati o krizi, katera je postala menda itak po celem svetu predobro poznana, ne pomaga nič.

Povsem zadovoljnega človeka danes najti je težko. Če bi že bil z vsem drugim zadovoljen, ga pa boli že izvršena združitev občin, katera se ni izvršila skladno z ljudsko željo. V tem oziru toži tudi g. dopisnik od Sv. Ruperta nad Laškimi v »Slov. gospodarju«. Prav ima, saj združitev občin tudi nas šentlenarčane ni zadovoljila, torej tudi nismo mi krivi, da je delno prišla bivša občina Sv. Rupert v upravno občino Sv. Lenart, da se je po izrazu dopisnikov: »Moral stari Sv. Rupert ukloniti mlademu Sv. Lenartu«. Ko bi se bila združitev izvršila po naši želji, bi občina Sv. Lenart imela danes drugo obliko. Najrajši bi bili ostali taki, kot smo bili pred združitvijo.

St. Andraž pri Velenju. Kakor po drugih župnijah, smo tudi pri nas obhajali 1900letnico odrešenja Kristusovega in obenem 160letnico obstoja naše župnije s prekrasno tridnevno in sicer v petek, dne 1. decembra, v soboto in v nedeljo, ko smo slovesno obhajali god farnega patrona sv. Andreja. V ta namen je prišel k nam stari znanec in prijatelj g. pater Vladimir Bobek iz Nazarij v Savinjski dolini. Prežet globoke apostolske vneme za blagor neumrjčih duš, je imel v teh dnevih sedem govorov, ki so prišli iz srca in ki bodo, tako upamo, v srcih poslušalcev rodili obilo blagoslovljenega uspeha. Skozi vse tri dni je bila udeležba prav lepa. Tudi moške in fantje so prav pridno prihajali, za kar jim gre vsa hvala. V nedeljo zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo cele fare. Popoldne po sklepni pridigi smo imeli pete litanije Matere božje. Pela je vsa cerkev. Končno je bila še posvetitev cele župnije presv. Srcu Jez.

Povest dveh bratov.

(Zgodovinska črtica.)

Pozorišče dogodkov, ki jih nameravamo opisati, je bilo na severnem delu Pohorja. Kmetje v omenjenem kraju so takrat, ko se začneja ta povest, živeli precej drugačno življenje, kakor ga živimo dandanes. Braziljske kave niso poznali; tudi čaja — razen lipovega — niso pili. Govedina se je kadila na mizi le ob največjih praznikih; pač pa se je pojedlo mnogo ovčjega mesa.

posebno ob košnji in žetvi. Jako v čišlih je bilo takrat suho sadje: jabolke, razrezane na krljce; hruške, debele in drobne; najbolj pa češplje; posebno v poletnem vročem času, so posušeno sadje, kuhano in ohlajeno, uživali v vseh kmečkih hišah. V sedajnih časih nobena gospodinja ne sme pred posle in šihitarje postaviti kaj takega; kvečjemu s češpljami se ženske še tu in tam zadovoljijo, moškimi pa bi posušena in mehko kuhana hruška najbrž pokvarila drobovino.

Enako preprosti, kakor v hrani, so bili tudi v obleki. Lan (len) so sejali povsod; iz njega pridelano platno so rabili ne samo za spodnjo, temveč deloma tudi za vrhno obleko. Vsak kmet je imel primerno število ovc; iz volne so delali domači tkalci résvino in lodn. Iz tega blaga je napravil krojač obleko za vse moške pri hiši. Ko se je začela mestna moda polagoma širiti tudi med kmeti, so se ženske kaj naglo začele oprijemati novosti v obleki in si kupovati fabriško sukno, svilo in žamet, — med tem ko so se moški še dolgo držali starih navad. Takrat je tudi nastal pregovor: Židana žena pa lodnast mož.

V začetku poprejšnjega stoletja sta gospodarila na srednje-veliki kmetiji zakonca Blaž in Terezija. Manjša polovica posestva je obstojala iz njiv, travnikov in pašnika, večja polovica pa iz lepega smrekovega in hojevega gozda. Kot gozdna posestnika sta imela v lasti tudi tretjino žage ob potoku Radolni. Ker sta se vedno ravnala po navodilu: molli in delaj!, zato je tudi v njuni hiši vladala prava ljubezen, zadovoljnost in družinski mir.

Bog jima je dal dva sinčka: Štefeka in Frančeka. Nenavadno je bilo za tisti čas, da ju je oče pošiljal v dobro pol ure oddaljeni trg v šolo. Štefek je bil bolj šibek in ne posebno trdnega zdravja. Kazal je že kot šolarček veselje do molitve in samote, zato se je materi porodila želja, da bi šel študirat za »gospoda«. Ker tudi oče ni bil temu nasproten, je šel Štefek po dovršeni ljudski

— kakšne — strahotne reči so to, o katerih je gospod Boltežar pisal, tega vam ne morem povedati, gospod Hubert.«

»Vem. Tim naj bi bil ubil Bianco.«

Malčka je na glas zakričala.

»Ali veste —? Ali govore ljudje o tem?«

»Ne, ne, ne! Le gospod Boltežar verjame. Sicer nihče na svetu.«

»Ali tudi vi ne verjamete?«

»Ne!«

»O, gospod Hubert, Milčko so popadli krči, tako je vpila, ko je prebrala pismo. Nato pa je utihnila. Jaz pa sem slekla svojo praznjo obleko in nisem šla k majniški proslavi. In nato je prišel gospod Tim. Sestra ga je vzela s seboj v najino zgornjico. Vse posle je odpravila iz hiše. Le jaz sem morala ostati pri njima. Tedaj je moja sestra vprašala gospoda Tima: »Kaj ste imeli z Bianco?« Gospod Tim se je najprej zasmel, takoj nato pa je postal zelo nervozen. Rekel je, da je samo enkrat govoril z Bianco. Nato je priznal, da je govoril z njo trikrat, nato, da petkrat. Na-

zadnje pa je priznal, da je bil nekoč v mestu, kjer je srečal Bianco in šel z njo v slaščičarno. Tedaj so Milčko zopet popadli krči, tako je kričala. Toda kmalu jo je minilo in nato mu je čisto mirno povedala v obraz: vsa vas govori, da je on umoril Bianco. In sedaj verjame tudi ona. Naj zbeži, dokler ga ne prime uradni predstojnik. Tamle so vrata! Tedaj je Tim prebledel in je pri tej priči odšel. Milčko pa sem morala spraviti v posteljo. Tam leži še sedaj in ne mara zdravnika in tudi zame ne mara več.«

Dekle je položila glavo na mizo. Vstal sem in stopil k oknu. Najrajši bi imel ta prizor za smešno-žalosten, toda do nobene razjasnitve v sebi nisem prišel. Kljub vsem dozdevnim razlogom, ki so govorili proti Timu, nisem vedel ne kod ne kam. Tim je služil tri leta pri meni. Služabnik z vsemi vrlinami in napakami, ki jih taki ljudje imajo. Njegove navade sem natančno poznal, njegove duše pa prav nič. Gospodje in služabniki imajo vedno krinke pred obrazom, če se srečajo. To sem opazil šele sedaj. Boltežar gotovo ni bil neumen človek; poznal je ljudi bolje,

rje na raznih živih bitjih, čeravno še daleč niso raziskane vse skrivnosti največjih morskih globin. Korak za korakom napreduje znanost s pomočjo izpopolnjenja tehničnih pripomočkov, potapljaških naprav, fotografije itd., da odkriva tajnosti morskih globin. Kar se tiče bogastva morij na ribah, si je mogoče ustvariti približno sliko, če pomislimo, da pošilja nemška družba za pomorski ribolov v Wesermünde v dobi lova nad 200 parnikov v Severno morje proti Islandiji, v Kattegat, v Skagerrak in celo ob marokansko obal. V omenjenih loviščih ostanajo ribiški parniki

šoli v Maribor in pozneje v Gradec, kjer je dokončal bogoslovje in postal duhovnik. Novomašniško gostijo mu je priredil boter Martin, ki je bil trden kmet in je imel svojo domačijo na visokem hribu z lepim razgledom. Ker je bil botrov dom od župnijske cerkve oddaljen dobro uro, je služil novomašnik Štefan prvo najsvetejšo daritev — meseca avgusta 1844 — v četrto ure oddaljeni, lepi in prostorni podružnici, posvečeni v čast velikemu misijonarju in ustanovitelju jezuitskega reda, h kateri so v tistem času v obilnem številu romali Pohorci in Kobanci od blizu in daleč.

Franc, ki je bil velike, močne in zale postave, je po očetovi smrti prevzel posestvo. Oženil se je s premožno vdovo, ki je bila 7 let starejša od njega. Ker je hodil v šolo in bil »pismen«, je veljal za najbolj študirane in prebrisanega v občini. Zato so ga tudi občani ob priliki, ko je avstrijski cesar dal svojim narodom ustavo, izvolili za župana. Ob enem z župansko izvolitvijo so morali občani Francu na občinske stroške postaviti še eno hišno poslopje, kjer je imel nastanjeno občinsko pisarno, dve ječi za morebitne aretirance in še par drugih prostorov. V spomin na to ima ta kmetija še zdaj dvojno hišno poslopje. Župan Franc je bil na svojo službo nemalo ponosen. Ko se je v bližnjem trgu ustanovila c. kr. okrajna sodnija, ki pa je zaradi premajhnega delokroga obstojala samo 5 let, se je Franc čisto pogospodil. Uradniki pri okrajni sodniji so kmalu zavohali županovo častihlepno; kadili so mu in ga častili za »gospoda«, a on jim je v zahvalo pogosto prirejal pojedine, ki sicer niso dosegale obilnosti in dobrot poedin evangeljskega bogatina ali rimskega Lukula, pa vseeno povzročale izdatke, ki se niso krili z dohodki posestva. Gospodarstvo mu je začelo nazadovati še tembolj, ker tudi v njegovem zakonskem življenju ni bilo vse v redu. Prav posebno, odkar je umrl сосед Drčej, je župan Franc čedalje manj maral za — svojo postarno ženo, tembolj pa se za-

Nakupite za praznike:

rozine, moko, kavo, čaj, riž itd. itd. v trgovini 1240

Anton Fazarinc, Celje

Samo sveža in prvovrstna roba po najnižjih dnevnik cenah.

nimal za vdovelo sosedo, mlado in zalo Pepco. Materi županji to ni ostalo prikrito, zato je nastajala med njima vedno večja mržnja in od dne do dne se je množil kreg in prepir. Vendar si zaradi nazadovanja gospodarstva župan Franc ni bil posebno v skrbi. »Nimam strahu, da bi se zdejal in prišel ob svoj grunt«, je rekel večkrat svojim gospodskim in kmečkim prijateljem. »Brat Štefan ima precej pod palcem, vedno je bolehen in dolgo ne bo več; komu truge, nu naj zapusti svoje prihranke če ne meni!« Tako je modroval Franc in delal račun brez »krčmarja«.

Štefan je po 16letnem kaplanovanju dobil župnijo Sv. Jurija na Kobanskem. Ni imel sreče. Dne 8. marca 1863 mu je pogorelo župnišče in šola. Zato je že naslednje leto prosil in tudi dobil župnijo Sv. Martina v bližini Maribora. Ker je bil skromen in varčen, si je v teku svojega službovanja prihranil lepo svoto denarja. Rad je imel svojega brata in je bil namenjen, sporočiti mu dobršen del svojega premoženja. Kakor pa vsaka stvar pride enkrat na svetlo, je tudi župniku Štefanu prišlo na ušesa razsipno in pohuljšljivo življenje bratovo in kako težko že čaka na njegove prihranke. Štefan je dobro vedel, da človek ne sme na prvi hip vsega verjeti, kar o svojem bližnjem slabega sliši; zato je sklenil, da hoče o razme-

rah na bratovem domu bolj zanesljivo poizvedeti.

Bilo je ob času stavke košnje, zvečer ob večni luči, ko prikrevsa na dvorišče, kjer je gospodaril Franc (ki pa takrat že ni bil več župan), star in čisto sključen berač, hoteč prositi za nekaj večerje in prenočišče. Iz hiše se je glasilo žensko kreganje in vpitje, vmes so padale robate kletve in ostudne besede, ki značijo same grde lastnosti. Berač si ne upa v hišo, rajši gre v hlev in se vsede na pol polomljeno klop. V hlevu vpraša priletnega hlapca: »Kaj pa pomeni ta vrišč v hiši?« — »Kaj pomeni!« ponovi hlapec, »to pomeni, da pri nas ni več ljubega miru! Odkar pač imata naš gospodar in sosedinja-vdova nedovoljeno razmerje med seboj, je pri nas pravi pekeli!« In še vzdihujoč pristavi: »Oh, ko bi vse to vedel gospod Štefan!« — »Kdo pa je gospod Štefan?« pozorno vpraša berač. — »Gospod Štefan je brat našega gospodarja in že več let župnik pri Sv. Martinu!« odgovori hlapec. — Berač ni vprašal ne besedice več, kakor da bi ga to vse, kar je slišal, ne zanimalo dosti; a v resnici si je mislil: hvala Bogu, ravno prav sem prišel! Nič ni več prosil večerje, temveč švedral v bližnjo stelno uto, se zvalil na mehko in prijetno dišečo praprot ter zaspal. Naslednje jutro je takoj po zajutru odšel po poti, po kateri je prejšnji dan prišel. Silno se mu je mudilo preko Drave mimo Šmarjete v grabo Sv. Martina, da čimpreje naznani župniku Štefanu, kako izvrstno se mu je posrečilo od njega samega naročeno poizvedovanje.

Z žalostnim obrazom in bridkostjo v srcu je poslušal župnik Štefan beračovo poročilo. Po kratkem premišljevanju je storil odločen sklep: Nekaj malega bom sporočil bratu v oporoki, da ne bo zamogel reči, da sem ga čisto prezrl; da bi pa z večino mojih prihrankov podpiral njegovo pregrešno življenje, tega kot duhovnik nočem, ne morem in ne smem!

tri tedne in se vrnilo povprečno s 500—2000 centi rib. Pri Islandiji, Skagerraku in Kattegatu po 7 do 8 dni loveči parniki nalovijo v tem kratkem času 150 do 300 centov rib. Največji ribolov je uspel pred leti ob norveški obali in v Belem morju lübeškemu ribišskemu parniku. Po osmih dneh se je vrnil z 2000 centi rib.

Srednjeveška kazna za dvoženstvo.

Ko je poročil l. 1233 v belgijskem mestu Dendermonde neki meščan dve ženi, ga je obsodilo sodišče po tedajni navadi na smrt. Kot poostritev kazni je bilo še odrejeno, po usmrtitvi glavo razpolo-

nego jaz; sumničil je Tima; kaj pomembnega sem mogel reči proti temu.

Medten, ko sem tako v misli zatopljen stal pri oknu, je stopil Boltežar v sobo.

»Ah — vi ste tu? In — katera je ta — Milčka ali Malčka?«

Deklica je vstala, pokrila obraz z rokami in odšla iz sobe.

»No, no!«

»Gospod Boltežar, na izprehod pojdiva! O važnih stvareh se moram pogovoriti z vami.«

Še predno sva mogla zapustiti sobo, so se hrupoma odprla vrata in na pragu je stala postava na smrt bolne in nenadoma vstale Milčke.

O, kakšna podoba! Sicer tako natančno, prenapeto krepostno dekle je stala pred nama v nočni srajci in nepočesana. Dolga kita je mahala po njenem hrbtu, na nogah pa je imela copate. Cvileč je tekla Malčka za sestro.

»O, pamet je izgubila — zmešalo se ji je — v sami srajci teče k gospodoma! Milčka, Milčka, sramuj se, pridi nazaj!«

Grabila je po njej, se boriša z njo. Toda Milčka se ni dala spraviti iz sobe.

»Pusti me! Govoriti moram! S tem le tukaj! Pri tej prič!«

Zavihtela je časopis v roki in zakričala:

»Kdo je ubil Bianco? Kdo? Vprašam? Tim morebiti? Vi — vi osel — prismođa — telebant!«

»Dovolite!« je opomnil Boltežar, ki ga je tako napadla. »Kaj si predrznete?«

»Kaj pa ste si predrznili vi, podlež? Spravili ste gospoda Tima v sum — mojega — mojega ljubega ženina! Umoril pa jo je stari Grčar — tu je napisano! In sedaj je Tim izginil. Sedaj je izginil moj ženin!«

Omahnila je na stol in zajokala, da bi se smilila kamenu.

Boltežar je strogo stal pred njo.

»Gospodična Emilija!« je rekel mrzlo-mirno, »mojih razlogov za sum o odpuščenem služabniku Timu ta časopisna novica nikakor ni omajala. Za žalitve pa, ki ste mi jih ravnokar vrgli v obraz, vas ne bom nadlegoval s sodnijo, ker ste jih izgovorili v svoji prenapetosti. Sicer pa